

Jachthondenproeven volgens Engels systeem

Sinds januari 2020 is het mogelijk om in Nederland jachthondentesten af te leggen naar Engels model. Over het hoe en waarom van deze testen gaat dit artikel.

The Gundog Club

In januari 2020 werd ik toegelaten als instructeur en assessor bij The Gundog Club in het Verenigd Koninkrijk. Hier ben ik erg blij mee, omdat ik daardoor bevoegd ben om in Nederland jachthondentesten af te nemen volgens het Engelse systeem.

Vanaf 2018 werkt The Gundog Club alleen nog met instructeurs die volledig force free trainen, dat wil zeggen zonder druk, dwang of (fysieke) correcties. Je wordt pas na een grondig en uitgebreid assessment als instructeur tot de club toegelaten. Cursisten die bij instructeurs van de Gundog Club trainen kunnen er volledig op vertrouwen dat er force free met de honden wordt gewerkt.

The Gundog Club heeft een goed uitgekende manier ontwikkeld voor het afnemen van field tests, volgens een systeem van *grades*.

Hierdoor kunnen voorjagers stapsgewijs, geheel in hun eigen tempo en dat van hun hond, een jachthondentest afleggen, waarbij de lat bij elke *grade* een stukje hoger komt te liggen.

Het systeem van de *grades*

In Nederland bestaat het systeem van de SJP, Standaard Jachthonden Proeven, waarbij elke hond, ongeacht het ras, eerst niveau C, daarna B en vervolgens niveau A aflegt. Tegenwoordig moet je voor het halen van je C-diploma tegelijkertijd de B-proeven afleggen, ook al is je hond nog niet toe aan niveau B. Wil je voor een A-diploma opgaan, dan dien je, telkens opnieuw, alle onderdelen van C en B ook af te leggen.

Het testsysteem van The Gundog Club is in mijn ogen om twee redenen veel fijnmaziger en meer uitgebalanceerd, zonder in kwaliteit in te boeten.

Ten eerste zijn de field tests onderverdeeld in vijf verschillende niveaus, ofwel *grades* (een puppy *grade* is momenteel als zesde *grade* in ontwikkeling). De opeenvolgende *grades* zijn opgezet in bereikbare doelen, wat de kans op succes vergroot en de motivatie om verder te trainen hoog houdt.

Ten tweede bestaan er drie verschillende categorieën waarin je deze vijf *grades* kunt afleggen. Je kunt kiezen tussen het afleggen van een test in de categorie

Retrievers, de HPR's (Hunt Point Retrievers, in het algemeen de continentale staande honden) of de Hunting Retrievers, daaronder vallen alle spaniels.

De af te leggen *grades* zien er in elke categorie iets anders uit omdat ze zijn toegespitst op de specifieke kwaliteiten van de betreffende rassen.

Een continentale staande hond als de Korthals Griffon legt dus een andere bekwaamheidsproef af dan een Retriever of een Spaniël.

Ik vind dit onderscheid in drie categorieën zinvol en heel logisch. Een Retriever, een staande hond en een Spaniël hebben elk een heel andere werkwijze en moeten dus kunnen worden beoordeeld op de taak die ze geacht worden uit te oefenen. Zo wordt een staande hond bij *grade one* getest op zijn bereidheid van de voorjager weg te gaan om te gaan jagen, terwijl dit onderdeel bij de Retrievers niet wordt getest. Bij de Retievers ligt in *grade one* juist meer nadruk op postgedrag. En bij hogere *grades* wordt bijvoorbeeld van Retrievers veel preciezer volgwerk verwacht dan van de HPR's.

Overigens kun je als voorjager zelf bepalen welke *grade* je in welke categorie aflegt. Mijn Spaanse waterhonden bijvoorbeeld, vallen in Engeland in de groep Spaniels, maar omdat ik ze heb opgeleid als retrievers, heb ik de *grades* in de categorie Retrievers gedaan.

Bovendien staat het je vrij om een *grade* over te slaan of meteen te starten bij een hogere *grade*. Als je dus een *grade* wilt doen met een gevorderde hond, hoef je niet eerst alle daaraan voorafgaande testen te doorlopen, maar kun je bijvoorbeeld starten met het afleggen van *grade three*.

Anders dan bij de Nederlandse proeven, worden alle testonderdelen van een bepaalde *grade* achter elkaar afgelegd. Dat vraagt dus nogal wat van het concentratievermogen van zowel de hond als de voorjager, maar het scheelt een hoop tussendoor op je beurt wachten, wat vaak ook erg vermoeiend is. Overigens worden in een aantal andere landen de testonderdelen ook achter elkaar gelopen, over het algemeen naar tevredenheid van de deelnemers.

De field tests volgens dit Engelse systeem staan open voor alle honden. Kruisingen en rasloze honden zijn even welkom als rassen met of zonder stamboom. Het systeem is vooral bedoeld ter aanmoediging van het trainen van elke jachthond, ongeacht zijn afkomst.

Inhoud van de tests

Bij het beschrijven van de inhoud van de testen beperk ik mij tot enkele aspecten van de HPR-*grades*, omdat die voor de Griffon van toepassing zijn.

Grade one HPR bestaat uit drie onderdelen: gehoorzaamheid, apporteren en jagen.

Gehoorzaamheid is in vier delen uitgesplitst: volgwerk, zit, blij met de voorjager op afstand in zicht en hier komen.

Het apporteerdeel bestaat uit twee goed zichtbare markeerapporten, waarbij de dummy's nog niet in de hand afgegeven hoeven te worden.

De jaagproef is bedoeld om te beoordelen of de hond bereidheid toont om voldoende afstand van de voorjager te nemen en op zoek gaat in een lichte dekking, om vervolgens door de voorjager weer teruggedroepen te kunnen worden op teken van de assessor.

Het afleggen van de drie testonderdelen achter elkaar neemt ongeveer een kwartier in beslag.

Grade two vraagt al wat meer trainingsuurtjes van hond en voorjager. Ook hier worden drie onderdelen getest. Gehoorzaamheid bestaande uit langduriger en onaangeliend volgwerk (gedurende de duur van de test), een langere zit en blij, hierkomen vanaf een grotere afstand en reageren op de stopfluit naast de voorjager.

Tijdens het apporteerdeel vinden er nu drie apporten plaats: een markeer, een eenvoudig memory-apport en een dirigeer-apport gecombineerd met steadyness op twee gevallen apporten.

In dit stadium is het een vereiste dat de dummy's in de hand wordt afgegeven.

Tot slot wordt tijdens het onderdeel jagen een wat meer gestructureerde aanpak van het veld gevraagd, plus het luisteren naar de aanwijzingen van de voorjager.

Tijdens *grade three* worden bij het onderdeel gehoorzaamheid meer verleidingen geïntroduceerd en er wordt grotere steadyness van de hond gevraagd.

Bij deze *grade* ligt meer nadruk op het jaagdeel dan bij de voorafgaande *grades*. In het jaag-deel van de test zijn gehoorzaamheidsproeven gevoegd, zoals hier komen en reageren op de stopfluit tijdens jagen. Daarnaast is het apporteerwerk, waaronder een waterapport, moeilijker, waardoor deze proef al redelijk wat vraagt van het niveau van de hond en voorjager.

Het afleggen van *grade four* vereist een behoorlijk gevorderde hond. De hond moet gedurende 10 minuten een effectief jaagpatroon laten zien en tegelijkertijd goed kunnen blijven luisteren naar de aanwijzingen van de voorjager. Ook nu worden er weer tijdens het jagen bepaalde gehoorzaamheidstesten gedaan, zoals reageren op de stopfluit, steadyness op schot en dummy en het hierkomen. Tevens moet de hond in deze test tot voorstaan komen en steady zijn op de flush. Eventueel mag dit laatste aan de lange lijn, maar alleen als de hond dan een tuig draagt zodat er geen onbedoelde halscorrectie kan plaatsvinden. Het apporteerdeel bestaat uit een apport over water, een blind dirigeerapport met afleiding en een zoekapport in een vooraf bepaald valgebied.

Grade five is op het moment in revisie, daarover mogelijk later meer.

Van aanmelding tot certificaat

Om deel te nemen aan een field test, is het allereerst nodig om je in te schrijven bij The Gundog Club. Eigenlijk schrijf je je hond in en die inschrijving is voor de duur van diens leven. Je hond krijgt een registratienummer en daarmee kun je je bij de Club opgeven voor het afleggen van een *grade*. Op het moment dat je denkt dat je toe bent aan het afleggen van een bepaalde *grade*, neem je contact op met een instructeur/assessor en maak je een afspraak om de test af te leggen. Aangezien ik de enige assessor op het Europese vasteland ben, kom je in Nederland automatisch bij mij terecht. Doorgaans verzamel ik eerst een klein groepje mensen die een test willen afleggen en daarna plan ik een datum. Het is ook mogelijk om je als trainingsgroep aan te melden en een testdag af te spreken op een eigen terrein. Tijdens één testdag kan elke deelnemer een eigen niveau in een zelfgekozen categorie afleggen, het is dus niet nodig dat alle deelnemers dezelfde *grade* doen.

Een testdag verloopt op een zo ontspannen mogelijke manier in de sfeer die je bij force free trainingen mag verwachten. Het is uitdrukkelijk de bedoeling om deelnemers te bemoedigen en te stimuleren tot verdere training.

Aan de testdag doen hooguit vijf tot zes combinaties mee. Het is dus een kleinschalig gebeuren, wat de deelnamestress bij zowel de voorjagers als de honden aanzienlijk reduceert. En omdat alle testonderdelen achter elkaar worden afgelegd, wordt de stress die wachten met zich meebrengt ook tot het minimum beperkt.

Bij het afleggen van de test is elk competitie-element uitgesloten. De hond en voorjager worden beoordeeld naar een vastgestelde standaard en het gaat er niet om wie er tijdens een testdag of in een seizoen de hoogste punten heeft behaald.

Na afloop van de test volgt direct de uitslag. Afhankelijk van het aantal behaalde punten is de uitslag Not Ready (nog niet zover), Pass (voldoende), Merit (goed) of Distinction (uitstekend). Degenen die slagen ontvangen een certificaat plus de cijferlijst en een rozet.

Omdat je altijd zelf bepaalt wanneer je toe bent aan het afleggen van een bepaalde test, is de kans op succes aanzienlijk. En doordat de stap naar het volgende niveau niet ál te groot is, blijft de motivatie om door te trainen hoog.

Al met al vind ik het een waardevolle aanvulling op de jachttrainingen die ik geef om deze assessments aan te kunnen bieden en af te nemen. Ik vind het een mooie manier om telkens in behapbare stappen naar een volgend niveau in je training toe te kunnen werken. Bovendien spreekt het mij bijzonder aan dat de honden rastypisch worden getest. Op die manier wordt testen maatwerk en dat is naar mijn mening precies wat het moet zijn.

Als je meer informatie wilt kun je een mail sturen naar christelholtrop@dds.nl

Websites:

Christel Holtrop www.waterdogs.eu per 1 januari 2021 www.dogsjoy.nl

The Gundog Club www.thegundogclub.co.uk